

La primera professora de la UV

► Olimpia Arozena Torres va aconseguir ser la primera docent de la UV el 1930 ► El Centre cultural la Nau de la UV la recorda en la nova exposició «100 anys fent arqueologia»

TOMÀS ROSELLÓ. VALÈNCIA

■ La docència universitària, com en altres professions, es va presentar des dels seus orígens com un ofici amb presència majoritàriament masculina. No obstant això, a partir de finals dels anys vint del segle passat, va haver-hi algunes pioneres que, a poc a poc, van trencar eixa tendència i van aconseguir la seua entrada com a professores a aquestes institucions a l'Estat espanyol. Aquest va ser el cas d'Olimpia Arozena Torres (San Cristóbal de La Laguna, 1902 - València, 1971) que, el 1930, es va convertir en la primera docent de la Universitat de València en el lloc de professora auxiliar de la Càtedra d'Arqueologia, Epigrafia i Numismàtica. D'aquesta manera ho arrellegava la recent exposició «100 anys fent arqueologia» celebrada al Centre cultural La Nau de la Universitat de València comisariada per Tina Badal i Yolanda Carrión.

Arozena Torres es va llicenciar en la Facultat de Filosofia i Lletres, Secció d'Història, de València el 1928, amb Premi Extraordinari, i va formar part del Laboratori d'Arqueologia de la universitat. En aquest últim, segons Tono Vizcaíno Estevan, «participa de l'activitat del Laboratori, classificant material arqueològic i impartint, puntualment, classes... Forma part, a més, d'un grup de docents interessats en la modernització pedagògica». També va prendre part en els treballs del Seminari de Filologia Valenciana, durant la Segona República i la Guerra Civil, que va acabar transformant-se en l'Institut d'Estudis Valencians. Durant la contesa va ser destituïda temporalment i depurada en la postguerra fins que, el 1947, va ser nomenada professora adjunta en assignatures d'Història de l'Art Modern i Contemporani, doctorant-se el

Olimpia Arozena Torres. LEVANTE-EMV

1949. Afortunadament la fita d'Olimpia Arozena no ha quedat en l'oblit i la darrera dècada va rebre diversos reconeixements a la seua memòria, ja que, des del 2011, un premi biennal per a incentivar l'elaboració de materials i recursos docents destinats a la formació en igualtat porta el seu nom. A més a més, des del 2017, compta amb un carrer a la Ciutat de València al barri de Nou Moles i amb un retrat al Paranimf de la seua història de la Universitat de València, sent en la primera done en tindre'l.

Com també arrellegava l'exposició de La Nau, amb el pas del temps, es van obrir les portes a des-

Torres es va llicenciar en la Facultat de Filosofia i Lletres, Secció d'Història, de València el 1928

tacades professores que van contribuir, de forma rigorosa i brillant, a documentar i escriure científicament la nostra història. Aquest va ser el cas de Gabriela Martín (1935) i de les catedràtiques Milagro Gil-Mascarell (1941-1994) i Carmen Aranegui (1945). De fet actual-

ment, les dones continuen tenint un paper fonamental al Departament de Prehistòria, Arqueologia i Història Antiga de la Universitat de València, ja que aquest es troba sota la direcció de Teresa Orozco.

Amés, el camp de l'arqueologia valenciana compta amb destacades professionals en actiu com Lourdes Roca, Paloma Berrocal, especialista en arqueologia de l'arquitectura, Pau Armengol especialista en l'estudi i classificació dels materials ceràmics andalusins, i Pilar Mas, professional de referència en el dibuix arqueològic, les quals encara continuen trencant barreres per a aconseguir una igualtat de gènere real.